

Zemědělci a potravináři prosazují zpřísnění dovozu zboží z Ukrajiny

29.5.2025 - Marek Zemánek | Potravinářská komora ČR

Čeští zemědělci a potravináři se důrazně staví proti prodloužení současné podoby obchodních vztahů mezi Evropskou unií a Ukrajinou. Stávající bezcelní režim, který umožňuje většině ukrajinského zboží vstup na unijní trh bez jakýchkoli celních poplatků, ohrožuje jejich podnikání. Negativním důsledkem bylo například letošní uzavření cukrovaru v Hrušovanech nad Jevišovkou na jižní Moravě, kde jednou z příčin ukončení výroby byly i levné dovozy z Ukrajiny.

Agrární komora ČR a Potravinářská komora ČR jednotně usilují, aby se obchodní režim s Kyjevem vrátil k podobě platné před únorem 2022, tedy před vojenskou invazí Ruska na Ukrajinu a byl obnoven celní režim. V tomto postoji plně podporují již existující iniciativu svých kolegů ze Slovenska, Polska, Francie a dalších členských států EU, kde čelí obdobným problémům.

Zemědělci v minulosti opakovaně upozorňovali například na problematiku nadměrného dovozu ukrajinského obilí do Evropy, který představoval významnou zátěž pro tuzemský trh a vedl k propadu výkupních cen této komodity.

„Česká republika je i kvůli propadu živočišné výroby, ke kterému došlo v minulosti vlivem nerovných podmínek na jednotném trhu EU, sama vývozcem obilovin a nepotřebuje proto zemědělskou produkci z Ukrajiny dovážet. Navíc nechápeme, proč jsou našim zemědělcům neustále kladeny další a další povinnosti a jsou fakticky nuceni k neprodukcí, zatímco se otevírají dveře produkci ze zemí, kde rozhodně tak přísné standardy neplatí. Ukrajinská zemědělská produkce by dlouhodobě měla směřovat k tradičním odběratelům mimo EU, nikoliv na naše trhy na úkor místních podnikatelů. Je načase, aby si Evropská unie uvědomila, že pomáhat může jen ten, kdo je v silné pozici a sám pomoc nepotřebuje,“ řekl prezident Agrární komory ČR Jan Doležal.

Potravinářská komora ČR zase dlouhodobě upozorňuje na problematické dovozy levného kuřecího masa a cukru, které rovněž deformují domácí trh. Důkazem těchto obav je i letošní zavření cukrovaru v Hrušovanech nad Jevišovkou, kde k ukončení výroby přispěly mimo jiné právě levné dovozy z Ukrajiny.

„Konkrétní dopady už vidíme, například letošní zavření cukrovaru v Hrušovanech, k čemuž výrazně přispěly levné dovozy z Ukrajiny. Podobné obavy máme i u kuřecího masa, kde neregulované dovozy mohou ohrozit domácí chovatele drůbeže. Ukrajině je potřeba v konfliktu s Ruskem pomáhat, ale je pro nás nepřijatelné, aby podpora Ukrajiny vedla k likvidaci našich vlastních podniků, k růstu nezaměstnanosti a k ohrožení naší potravinové soběstačnosti,“ uvedla prezidentka Potravinářské komory Dana Večeřová.

Obě komory upozorňují, že producenti na Ukrajině navíc nepodléhají přísným výrobním a environmentálním standardům, jaké jsou vyžadovány v zemích Evropské unie. Tato nerovnost v pravidlech pak vytváří neférové konkurenční prostředí na evropském trhu.

Bezcelní režim v obchodování s Ukrajinou měl původně být dočasným řešením, ze kterého se však staly roky trvající výjimky. Platnost bezcelních opatření se týká široké škály komodit, například pšenice, kuřecího masa, cukru, medu, kukuřice, řepky nebo slunečnice.

Obě komory jsou přesvědčené, že v tuto chvíli je nezbytné najít smysluplné a udržitelné řešení obchodních vztahů mezi Evropskou unií a Ukrajinou. Zároveň se už nesmí jednat o politické rozhodnutí, ale je třeba vzít v úvahu i ekonomické aspekty a dopad na evropské zemědělce a potravináře včetně českých. V žádném případě už nesmí dojít k dalšímu křivení trhu a poškozování domácích producentů kvalitních potravin.

<https://www.foodnet.cz/cs/aktuality/9585-zemedelci-a-potravinari-prosazuji-zprisneni-dovozu-zbozi-z-ukrajiny>